

- рефінансування дебіторської заборгованості (шляхом факторингу, врахування та дисконтування векселів, форфейтингу, примусового стягнення);
- прискорення оборотності дебіторської заборгованості (шляхом скорочення термінів надання комерційного кредиту);
- оптимізації запасів товарно-матеріальних цінностей (шляхом встановлення нормативів товарних запасів методом техніко — економічних розрахунків) [3].

Список використаних джерел

1. Фомін Ф. Ф., Медведюк І. М. Шляхи вдосконалення системи безготівкових розрахунків // Економіка АПК. — 2010. — №5.
2. Л. Сук. Форми розрахунків // Бухгалтерія в сільському господарстві. — №17, вересень 2010.
3. Брижань І. А. Контролінг в системі інструментів забезпечення платоспроможності підприємства // Економіка і регіони. — 2009. — №3. — С. 55–60.

Кравчук А. О.,

науковий керівник — **Мельничук В. В.**, к.е.н., доцент,
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана», м. Київ

ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ СТАТУТНОГО КАПІТАЛУ В ТОВАРИСТВАХ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ

Невпинний перехід України до ринкової економіки, розширення та поглиблення ринкового середовища у всіх сферах діяльності цілком закономірно викликає необхідність реформування обліку та контролю на підприємствах. Основним джерелом, де акумулюється та систематизується відповідна інформація, є бухгалтерський облік. Він відображає процес формування власності, обсяг прав власників підприємства, розподіл результатів його діяльності, особливості відносин власності.

Однією з найпоширеніших організаційно-правових форм підприємництва є товариство з обмеженою відповідальністю. Відповідно до вимог чинного законодавства України ТОВ визнається

товариство, що має статутний капітал, розділений на частки, розмір яких визначається установчими документами [1, ст. 50].

Функціонування ТОВ розпочинається саме з формування власного капіталу. Відповідно до НП(С)ПО 1, власний капітал — це частина в активах підприємства, що залишається після вирахування його зобов'язань [2].

У момент реєстрації установчих документів ТОВ формується його капітал у пасивній формі, який одночасно набуває активної форми у вигляді внесених засновниками господарських засобів. Тобто, основу власного капіталу ТОВ складає статутний капітал, зафіксований у Статуті або установчому договорі, які в обов'язковому порядку подаються до органів влади під час державної реєстрації підприємства.

Незважаючи на те, що статутний капітал як економічна категорія використовується досить часто, питання його економічної сутності залишаються дискусійними. Розгляду питання про статутний капітал і його економічну сутність приділяються багато уваги як вітчизняні, так і зарубіжні науковці. У багатьох визначеннях статутного капіталу можна знайти повторення у дещо зміненій редакції, зокрема, В. В. Сопко зазначає, що статутний капітал — це сума грошових вкладів, що їх власник надає в повне господарське відання підприємству, яке він створює, або вартість відповідного майна [3, с. 188]. О. М. Бандурка стверджує, що статутний капітал — це виділені підприємству або залучені ним на засадах, визначених чинним законодавством, фінансові ресурси у вигляді грошових коштів або вкладень у майно, матеріальні цінності, нематеріальні активи, цінні папери, що закріплені за підприємством на праві власності [4, с. 45].

На наш погляд, статутний капітал — сума внесків засновників товариства, які передаються власниками у господарське володіння з метою формування основних та оборотних засобів товариства для початку та продовження фінансово-господарської діяльності підприємства. Слід відображати статутний капітал саме як реєстрований капітал — це юридично оформлена, офіційно об'явлена і належним чином зареєстрована частина внесків власників до капіталу підприємства. Адже він найкраще характеризує результативність підприємства, а також можна оцінити ефективність діяльності підприємства, успішної рентабельної роботи, його високої конкурентоспроможності на ринку і фінансової стійкості.

Розглядаючи економічну сутність статутного капіталу, потрібно відмітити найважливіші його характеристики, які полягають

у тому, що він виступає основним чинником виробництва; характеризує фінансові ресурси підприємства, які приносять прибуток; використовується як головне джерело формування добробуту його власників. Отже, економічна сутність статутного капіталу полягає в забезпеченні підприємства власними фінансовими ресурсами, необхідними як для початку, так і для продовження господарської діяльності.

Мінімальний розмір статутного капіталу ТОВ на сьогодні чинним законодавством не встановлено. Відсутність мінімального розміру статутного капіталу унеможливує реалізувати гарантійну функцію даного об'єкта обліку. Адже, одним із призначень статутного капіталу для ТОВ є створення гарантій за зобов'язаннями перед кредиторами. Вважаємо за доцільне для ТОВ відновити на законодавчому рівні мінімальне значення статутного капіталу у такому розмірі, який би справді виступав гарантом і захистом прав кредиторів. З цією метою пропонуємо прив'язувати мінімальний розмір статутного капіталу до значення 100 мінімальних заробітних плат виходячи із ставки мінімальної заробітної плати, яка діє на момент створення ТОВ.

Отже, економічна сутність статутного капіталу зводиться до того, що він забезпечує процес фінансування господарської діяльності ТОВ і є базою для формування його активів, тобто становить матеріальну основу для початку і продовження діяльності підприємства. Статутний капітал має велике значення в діяльності ТОВ, оскільки він визначає рівень виробництва та реалізації продукції та є основою конкурентоздатності суб'єкта господарювання у довгостроковому плані.

Список використаних джерел

1. Господарський кодекс України від 16.01.03 р. № 436-IV — Стаття 50 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.zakon1.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.

2. НП (С) БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Затверджено наказом Міністерства фінансів України 07.02.2013 р. № 73 і зареєстровано в Міністерстві юстиції України 28.02.2013 р. за № 336/22868. [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.

3. Сопко В. Бухгалтерський облік: [навч. посібник] / Сопко В. — [3. вид.]. — К. : КНЕУ, 2000. — 578 с.

4. Бандурка О. М., Коробов М. Я., Орлов П. І. Фінансова діяльність підприємства: [підручник] / — К.: Либідь, 2003. — 384 с.